

Vi må reise oss

SKAPER FREMMEDFRYKT Retorikken til Sylvi Listhaug tingliggjør mennesker og skaper fremmedfrykt, skriver Åsne Tveito. Fotoet viser syriske flyktninger på Budapest Keleti jernbarnestasjon 4. september 2015. Foto: Mstyslav Chernov / Wikimedia Commons

Nå er det på tide at psykologene markerer seg, og roper *høyt* om de innstrammingene som rammer flyktninger.

TEKST

Åsne Tveito

PUBLISERT 29. februar 2016

FLYKTNINGER

DET SOM HAR skjedd i det siste, er hjerterått og umenneskelig. Og det strider mot loven. Mange jurister påpeker brudd både på flyktningkonvensjonen og den europeiske menneskerettighetserklæringen. Selv reagerer jeg med mismot og maktesløshet, men også med et behov for *å handle*.

Vi kan neppe forestille oss de alvorlige traumene mange av de politiske flykningene har opplevd før de kom til Norge. Det handler om en rekke, sannsynligvis gjensidig forsterkende, traumatiske opplevelser: om å overleve mishandling, ulykker, vold, voldtekt, tortur, sult, krenkelser, se sine nærmeste dø, bli drept, kanskje selv bli tvunget til å drepe.

For mange flyktninger er det snakk om multiple traumatiske hendelser. I Norge har flyktninger nå blitt behandlet som kriminelle. Er det ikke slike opplevelser vi psykologer omtaler som retraumatisering? Og hva innebærer dette for integrerings- og rehabiliteringsmulighetene videre i livet?

Sylvi Listhaug smiler, og beklager at ikke flere blir uttransportert nå. Professor Sigmund Asmervik uttaler (Klassekampen 3.2.) at Sylvi Listhaugs retorikk er «folkelig og farlig». Mennesker blir tingliggjort til antall og kategorier som kan omsettes til økonomiske termer og kalkulasjon. Og retorikken skaper fremmedfrykt. Et av de siste politiske forslagene er at flyktninger skal å gi fra seg eiendeler til en verdi av over 10 000 kroner, en politikk som er vedtatt i Danmark. Utviklingen begynner å minne om det som skjedde i Europa på 1930-tallet. Skal Norge gå i spissen for en ny «mellomkrigstid»? Det er en faretruende utvikling vi ser.

Nå må vi psykologer reise oss og gjøre det vi kan for å stanse denne utviklinga. Ikke bare behandle og jobbe med enkeltsaker, men også arbeide som fagforening samlet for å bidra til å hindre at flyktninger får større psykiske skader enn de hadde i utgangspunktet. Tenk at det bare var SV som parti som foreslo stans/pause i uttransporteringen ved Storskog. Nå har heldigvis denne saken begynt å ta en annen retning. La oss bidra til å danne en aksjonsorganisasjon, en pressgruppe som aksjonerer, informerer og eventuelt bruker sivil ulydighet for å kjempe imot de innstrammingene vi er vitne til.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 53, nummer 3, 2016, side 228

TEKST

Åsne Tveito, privatpraktiserende psykolog